

מהנעשה במל"מ

הכנס הבינ"ל השני למודיעין, טרוור ויחידות מיוחדות 2016 ההתמודדות עם התרחבות הטרור האסלאמי הקיצוני

המרכז למורשת המודיעין ערך ב-19 ביולי 2016 בגני התערוכה בתל אביב, יחד עם "ישראל דיפנס", את הכנס הבינ"ל השני למודיעין, טרוור ויחידות מיוחדות. השתתפו בכנס מאות רבות של חברי העמותה ואורחים נוספים, ובכלל זה משלחות מסין ומהפיליפינים ורבים מהנספחים הצבאיים הזרים בארץ.

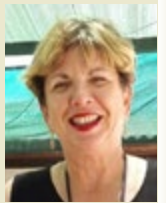
שר המודיעין ישראל כץ בכנס הבינ"ל השני למודיעין וליחידות מיוחדות (צילום: אתר ישראל דיפנס)

במוקד הדיונים בכנס עמדה שאלת השינויים הנדרשים בהערכות המודיעין בישראל ובמערב נוכח התרחבות התופעה של טרוור אסלאמי קיצוני במערב וחוסר היציבות המתמשך באזור. בלטו בתרומתם בהקשר זה הדוברים מחו"ל. מתאם המאבק בטרור באיחוד האירופי, ג'יל דה קרקוב, תיאר בחריפות את הקשיים עימם מתמודד האיחוד בנסיונותיו לשפר את שיתוף הפעולה המודיעיני הבין מדינתי והבינארגוני בין חברותיו, החיוני להתמודדות אפקטיבית עם האתגרים המתפתחים. שני נגרים ירדנים בדימוס תיארו את עוצמת האתגר הכלכלי והביטחוני שמלחמת האזרחים בסוריה יוצרת עבור הממלכה ההאשמית, נוכח הצורך לקלוט את מאות אלפי הפליטים ולמנוע זליגה של גורמי הטרור לירדן, והסבירו כיצד הממלכה מתגברת בכל זאת על אתגרים אלה. ד"ר חאן מתורכיה הדגיש את חומרת האיום של "המדינה האסלאמית" על ביטחון הפנים בארצו, בין השאר נוכח ההזדהות של חלק קטן מהאוכלוסיה עם תפיסותיו של הארגון. שר המודיעין, ישראל כץ, הציג את תפיסותיו באשר לדרך בה צריכים המודיעין הישראלי והמערבי להשתנות כדי להתאים עצמם לעידן המידע, אותו מנצלים גורמי הטרור האסלאמי הקיצוני בהצלחה, ועמד על החשיבות של הגברת שיתוף הפעולה המודיעיני הבינ"ל, בין היתר לשם שיפור היכולת להשפיע על החברות המובילות בעולם התקשורת החברתית. יו"ר המל"מ, צבי שטאובר, בירך את **המשך בעמוד 2**

דבר העורכת

קוראים יקרים,

שתי תמונות משלל אירועי ימים אלה נראות לי ראויות לציון: האחת - שגריר חדש של ישראל במצרים מגיש את כתב האמנתו, הנשיא עבד אל-פתאח אל-סיסי לוחץ את ידו, ברקע מנגנת תזמורת

מצרית את התקווה, בקהיר...

תמונה שניה - האחראית על שגרירות ישראל הסגורה (בינתיים) באנקרה ניגשת ברוב טקס ללחוץ את ידו של טייפ ארדואן, נשיא תורכיה קורא למתרגם ומקפיד להפגין לבביות... אולי לא הכל רע במזרח התיכון? אלה היו שני העוגנים הגדולים של אזורנו. אסטנבול וקהיר היו ונשארו יריבות, אבל גם מרכזי מודרניזציה, אסלאם, לאומיות. כל אחת מהן קרועה בין בעיותיה, מורשתיה, זהויותיה. שתיהן חוו דרמות גדולות בשנים האחרונות, אך נראה שהצלחו לעלות על דרך יציבה יותר, גם אם דומה שהן רחוקות מלקיים דמוקרטיה במובנה המערביים המוכרים לנו.

עתה, כשחלקים גדולים מהאזור מתפוררים ורוויי שנאה לעצמם ולנו, כמה חשוב לישראל לטפח יחסים של הידברות ושיתוף פעולה עם תורכיה ועם מצרים ועם מדינות נוספות כמו ירדן, סעודיה וארצות המפרץ. ישראל מבוצרת בכוחה שלה, ויש לה קשרים חשובים עם כוחות ראשיים באזור. אלא שגם ברגעים כאלה של נחת - אין באמת מנוח. כאן, ממש כאן, ממערב לנהר הירדן, הבחירות ביהודה ושומרון בפתח ויעברו כנראה שנים עד שנראה לחיצות ידיים כאלה בגלוי ובאופן רשמי בינינו לבין פלסטינים. עד אז, הכול על תנאי, ואנו נמשיך לקוות שהשנה הבאה שבפתחנו תביא אתה גם בשורות טובות.

אנו חוגגים בגיליון זה 40 גיליונות של "רואים מל"מ" - הזדמנות להודות לכל השותפים הנוטלים חלק בהכנת אגרת המידע של המרכז למורשת המודיעין. כמו

כן, נברך את כל החברים שתהיה לכולנו שנה של התחלות חדשות, "תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה".

קריאה נעימה,
יוכי ארליך

הנדרשים בהערכות המודיעין מול התמורות במאפייני האתגרים עימם עליו להתמודד. שני דוברים, יולה ודייז, חשפו פכים עלומים על פרשיות מודיעין הקשורות להעלאת היהודים מאתיופיה ולמבצע חילוץ בני הערובה באנטבה לפני 40 שנה. את הכנס סיכם מנכ"ל המל"מ דודו צור, שהביע תקווה כי הדיונים יעודדו המשך חשיבה בסוגיות המודיעיניות המורכבות שבפנינו.

במקביל לדיונים התקיימה תערוכה בה הציגו חברות ישראליות בולטות בתחומי המודיעין, הלחימה בטרור במרחב הסייבר והיחידות מיוחדות את יכולותיהן ותוצרתן בפני האורחים.

התגובות לכנס היו חיוביות מאד ואנו נערכים לקיים את הכנס הבא ב-2017.

המשך מעמוד 1 → משתתפי הכנס וציין את תפקידו של המל"מ בקידום החשיבה על המודיעין, החיונית נוכח חוסר היציבות בסביבה, אותו תיאר בפרוט מ"מ ראש המטה לביטחון לאומי, יעקב נגל.

בצד פאנלים מקצועיים-מודיעיניים על "המדינה האסלאמית", בהובלת אמנון סופרין וראובן ארליך, ועל סוגיית הטרור באירופה, בהובלת חיים תומר, כלל הכנס גם פאנל על הטכנולוגיה בשרות המודיעין, בהובלת אברהם עשהאל, פאנל על מודיעין ויחידות מיוחדות, בהובלת גל הירש, והצגות של חברת הכנסת קסניה סבטלובה על המצב באזור, מנכ"לית המשרד לנושאים אסטרטגיים, סימה וקנין-גיל, על התמודדות משרדה עם אתגר הדה-לגיטימציה, איתי ברון על התמודדות המחקר המודיעיני עם המציאות המשתנה ויוסי קופרוסר על השינויים המתודולוגיים

הזמנה
כנס החברים
השנתי
יום שלישי, י"ז באלול
ה-20 בספטמבר 2016

- 40 שנה למבצע אנטבה
- 50 שנה למבצע "יהלום" - הבאת החיג העירקי לישראל
- 60 שנה לעלייה מחרוקו

בתוכנית:
18:30 - מפגש חברים
20:00 - הטכס בתיאטרון הפתוח:
• דבר המשפחות השכולות
• ברכות
• חלוקת תעודות הוקרה

בתוכנית האמנותית:
משירי יורם טהר-לב
יורם טהר-לב, המשורר והפזמונאי
גילה חסיד, זמרת ומוסיקאית
עוזי רוזנבלט, וירטואוז האקורדאון

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה | ת"ד 3555 רמת השרון 4713402 | טל': 03-5497019, פקס': 03-5497731 | דוא"ל: mlm@intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

בחירות למוסדות עמותת המל"מ שנת 2016

של רשימת המועמדים לבחירה למוסדות השונים אל חברי העמותה בצרוף טפסי הצבעה יעשה עד סוף ספטמבר 2016. חברי העמותה ימלאו הטפסים וישגרו אותם אל וועדת הבחירות בדואר במעטפה כפולה עד 20 בנובמבר 2016. הנחיות מפורטות תימסרנה בדואר אל חברי העמותה בבוא העת.

לפרטים נוספים ניתן לפנות אל מזכירת העמותה ורכזת וועדת הבחירות:
גב' רקפת פאר פאר 03-5497019
או במייל:
mlm@intelligence.org.il

בהתאם לתקנון עמותת המל"מ החלה ההיערכות לקיום הבחירות למוסדותיה. נבחרה ועדת הבחירות בראשות עפר לונברג וחבריה הם נעם שפירא, איה כהן-אביעד וניורא מעוז, עו"ד יהודה טוניק יועץ משפטי, יוסי לבקוב נציג ועדת בקורת ורקפת פאר רכזת הוועדה. המוסדות העומדים לבחירה הם: יו"ר העמותה, הוועד המנהל המונה 25 חברים (ביניהם מוקצים 5 נציגים למשפחות חללי הקהילה הנבחרים על ידם בהליך נפרד), ראש ועדת בקורת ו-4-6 חברי וועדת בקורת. כל חבר עמותה רשאי להגיש את מועמדותו לתפקיד אחד בלבד מהתפקידים העומדים לבחירה, אך חבר עמותה המציג מועמדותו לתפקיד יו"ר העמותה רשאי להציג את מועמדותו גם לתפקיד חבר הוועד המנהל. חבר המציג את מועמדותו לתפקיד ראש וועדת בקורת רשאי להציג את מועמדותו גם לתפקיד חבר בוועדת בקורת. כמו כן, כל חבר עמותה רשאי להציע מועמדות של חברי עמותה אחרים לתפקידים שונים, ובלבד שקבל את הסכמתם לכך מראש. הבחירות תתבצענה באמצעות הדואר. שיגור הצעות המועמדים לוועדת הבחירות בדואר חוזר עד **15 בספטמבר 2016**. משלוח בדואר

הנצחה ומורשת

ערב מורשת של זירת המודיעין הטכנולוגי בחטיבת המחקר להנצחת אל"מ ד"ר יעקב ברנדיס

מפגש מורשת - מפקדי הזירה הטכנולוגית

לספורט ולמוסיקה. כן ציינה את הישגיו המקצועיים לאורך השנים, שהביאו להכרה בינלאומית בו כמומחה בתחום הנשק הלא קונבנציונלי, בו עסק.

לאחר מכן הציגו שני מפקדיו של יעקב, ששימשו ראשי חטיבת המחקר בתקופה בה מילא את תפקיד ראש הזירה, אלוף (מיל) יעקב עמידור ואלוף (מיל) עמוס גלעד את זכרונותיהם מהעבודה המשותפת עימו, והדגישו את אישיותו המיוחדת, את צניעותו ואת תרומתו החשובה ותרומת הזירה לביטחון ישראל. לאחר מכן נערך פאנל, בו נטלו חלק חמישה מחבריו, שעבדו איתו לאורך הדרך, שהעלו על נס את פעלו ואת אישיותו.

החלק השני כלל סרטון קצר שתאר את התפתחות הזירה מאז הקמתה כחוליה שהפכה למדור, ובהמשך לנעף ולזירה, ואת תרומתה הייחודית לאורך השנים. חמישה ראשי זירה בעבר סיפרו בקצרה על פעילות הזירה ותרומתה בתקופת שירותם. כן הוקרן סרטון קצר, שכלל **המשך בעמוד 4**

ב-27 ביוני 2016 התקיים במל"מ ערב שחלקו הראשון הוקדש להנצחת אל"מ ד"ר יעקב ברנדיס ז"ל, ששימש ראש זירת המודיעין הטכנולוגי בשנים 1994 - 1998, וחלקו השני היה ערב מורשת של זירת המודיעין הטכנולוגי בחטיבת המחקר. יעקב נפטר בינואר 2016 בגיל 65, והשאיר אחריו את אשתו רחל ושני ילדיו, סמדר ואבישי, שניהם שרתו בחיל המודיעין. הערב נפתח במילות ברכה של יו"ר המל"מ, תא"ל (מיל) ד"ר צבי שטאובר, שהדגיש בדבריו את חשיבות המודיעין הטכנולוגי, ובדברי ראש הזירה הנוכחי, אל"מ ר', שעמד על ייחודיותה של הזירה. בחלקו הראשון של הערב הועלו קווים לדמותו של אל"מ ברנדיס, ותוארה עשייתו ארוכת השנים בזירה, בה התפתח והתקדם מקצין מחקר זוטור במדור הכימיה לתפקיד ראש הזירה.

יעקב ברנדיס ז"ל

במסגרת חלק זה הוקרן סרטון ובו ראיון שנערך עם ברנדיס עם סיום תפקידו בזירה, בו תיאר בסגנונו הידוע, המתובל בהומור דק, פרקים מימיו בזירה והתייחס במיוחד לחלקו בעבודת הזירה בתקופת מלחמת המפרץ הראשונה ב-1991, בה עמדה על הפרק השאלה החשובה, האם יש לצדאם חוסיין טילים עם ראשי נפץ כימיים והאם ישתמש נגדנו בנשק זה. רעייתו רחל הציגה לאחר מכן את מהלך חייו של יעקב באמצעות מצגת, וסיפרה את סיפור חייו מאז לידתו בפולין להוריו ניצולי השואה, עלייתם לארץ, לימודיו האקדמיים ושרותו בצה"ל. היא עמדה על כישוריו המקצועיים ונסיגתו הרב, ועל אישיותו המיוחדת וצניעותו, ועל אהבתו

של יעקב, את חיילי הזירה וקציניו דהיום, וכן רבים מאלה ששרתו בה בעבר, שהגיעו למפגש דורות וחברים נוסטלגי ומרגש. כן כיבדו את המפגש בנוכחותם שני ראשי חטיבת המחקר נוספים, אלוף (מיל) יוסי ביידיץ ותא"ל (מיל) יוסי קופרווסר, שהיה בין יוזמי ומארגני הערב.

שיר שהוכן על ידי קציני הזירה וחייליה במיוחד לכבוד ערב זה, על בסיס השיר "צוללת צהובה" של להקת "החיפושיות". הערב לווה בשירי להקת חיל המודיעין ("החמניות"), והונחה בחן רב על ידי סא"ל (מיל) אסנת, שליוותה את יעקב שנים רבות בזירה. הקהל שמילא את האולם כלל את משפחתו

פסח מלובני

מלגות קרן ד"ר יעקב ברנדיס לשנת תשע"ז 2017 ע"ש ד"ר אל"מ (מיל.) יעקב ברנדיס ז"ל

לעידוד מצוינות בקרב סטודנטים ששירתו בשירות חובה בחיל המודיעין,

ולקידום הישגים בתחומי לימוד ומחקר של נושאים אקדמיים המהווים חלק או המשיקים לעשייה המודיעינית

המלגות יענקו לסטודנטים העונים לקריטריונים הבאים:

1. שירות חובה בחיל המודיעין, בעדיפות ליוצאי חטיבת המחקר באמ"ן.
2. תחומי לימוד: מדעי המדינה, יחסים בינלאומיים, ערבית ומזה"ת, תקשורת, מדעי הטבע בדגש על כימיה ומדעי המוח, ביולוגיה מולקולארית והנדסה גנטית, פסיכולוגיה ומדעי המחשב.
3. סיום שנת לימודים ראשונה או שנייה לתואר ראשון בתחומים לעיל.
4. ממוצע ציונים מ-90 ומעלה, בשנה"ל הראשונה או בשנתיים הראשונות ללימודים.

גובה כל מלגה – 5000 ₪

כל בקשה המוגשת לקרן תכלול:

1. פרטי המבקש (ראה נספח מצורף).
2. פרטים על המוסד האקדמי, החוג ושנת הלימוד.
3. מקום השירות הצבאי ואורך השירות.
4. תפקיד והישגים בשירות הצבאי.
5. הצהרה על קבלת מלגה ממקום אחר.
6. מסמכים רלבנטיים שונים, כפי שמפורט בנספח המצורף.

בקשות יש להפנות במייל בלבד (של כל החומר המוגש),

עד לתאריך 1.11.2016,

אל: ועדת השופטים, קרן ד"ר יעקב ברנדיס, המרכז למורשת המודיעין (מל"מ), מייל

tmlm@intelligence.org.il

המלגות יענקו בטקס השנתי שיתקיים בחודש ינואר 2017, במל"מ

אל"מ (מיל.) ד"ר יעקב ברנדיס ז"ל
2016-1950

שירת בזירת המודיעין הטכנולוגי, בחטיבת המחקר באמ"ן, וסיים את שירותו הצבאי כראש הזירה בשנת 1998. יעקב היה מומחה מקצועי ומודיעיני לענייני נשק בלתי קונבנציונלי, חוקר, איש אקדמיה לובש מדים. לאור תרומתו המשמעותית לביטחון המדינה זכה במהלך שירותו בפרסים ובתעודות הוקרה. בתום שירותו הצבאי המשיך ד"ר יעקב ברנדיס בקריירה ביטחונית ומדעית במשרד הביטחון, עד יום מותו והוא בן 65 בלבד.

הקרן להנחלת מורשתו נועדה להנציח את מלאכת חייו ולעודד את המשך הפעילות וההישגים בתחומי לימוד ומחקר הרלבנטיים למחקר המודיעיני.

ת.ד. 3555, רמת השרון 47134, טל. 03-5497019

מל"מ

המרכז למורשת המודיעין
אתר הנצחה הממלכתי
לחללי הקהילה

המודיעין: בעין פקוחה ואוזן כרויה

ערב העיון לזכרו של שלמה בן-אלקנה ז"ל

סוריה. השקעה חשובה נוספת בגישת "חיזוק המיעוטים" היתה בסיוע המתמשך של המוסד וצה"ל לכורדים, מתוך כוונה להחליש את עיראק. לפיד הדגיש את התפקיד הדומיננטי שהיה למוסד במשך שנים בקיום קשרים סודיים עם ירדן, שהבשילו לשלום מלא רק ב-1994.

את ערב העיון חתמה הרצאתו של רס"ן (מיל) שי לחמן, מוותיקי יחידת היומינט של אמ"ן 504 ובעל צל"ש ראש אמ"ן: "מודיעין אנושי, שיתופי פעולה והכרעות ללא קרב - לקחים אישיים ממלחמת לבנון הראשונה".

ההרצאה עסקה בשני נושאים: שיתוף פעולה בין חוקר שבויים אוגדתי לבין אנשי יחידת אית"ן באזור צור - צידון בתקופה שלאחר פרוץ מלחמת לבנון הראשונה. שיתוף הפעולה שהעמיק בהדרגה התבטא בחקירת מחבלים שבויים במכלאות, הפעלת מקורות, איתור גופות נעדרים בשטח ומרדף אחר חוליות מחבלים שהחזיקו בחיילים שבויים מגד' 450

ערב העיון השנתי לזכרו של סא"ל ד"ר שלמה בן-אלקנה, שהתקיים במל"מ בחודש שעבר, הוקדש לנושא המודיעין: "בעין פקוחה ובאוזן כרויה". פרופ' יאיר זקוביץ מהאוניברסיטה העברית דיבר על המודיעין בתנ"ך. למרות שספר התנ"ך מציב בראש את האלוהים הכל יכול ונותן בידו כוח להכריע מלחמות, בכל זאת פועלים בשדה הקרב גם בני אדם. אלה אינם נרתעים מאיסוף מודיעין באמצעים שונים. לעתים האיסוף הוא לרצון האלוהים המנסה את עמו, ולעתים לא לרצונו, מפני שיש בכך יסוד של חוסר אמונה. התנ"ך שופע

סיפורים של עבודת מודיעין - ריגול, החדרת סוכנים, פיתוי באמצעות נשים - סוכנות, האזנה ואפילו איסוף מודיעין באמצעות מכשירים.

תא"ל (מיל) ד"ר אפרים לפיד סקר את מאמצי המודיעין הישראלי בחיפוש נתיבים לשלום בשנים 1917-1977: מהכרזת בלפור ועד יוזמת סאדאת לשלום. הוא הבלית את 30 השנים הראשונות: 1917-1947, בהן נציגי

המחלקה המדינית של הסוכנות, שירות המודיעין של המדינה בדרך, עשו רבות ברחבי העולם הערבי וא"י כדי למצוא שותפים ערביים להידברות עם היהודים. לפיד ציין את יוזמת נחום סוקולוב ב-1914 בשם התנועה הציונית לחיפוש מנהיגים ערביים לקשר עם היהודים ועם התנועה הציונית, ואת ההישג החשוב של חיים וויצמן, נשיא ההסתדרות הציונית, בהסכם עם המנהיג הערבי פיצל ב-1919.

ב-1974, עם הקמת אגף המחקר במוסד בראשות יצחק אורון, הוחל בהפקת פרסום תקופתי: "סימנים מעידים לשלום". במשך השנים פעלו המוסד ואמ"ן במרץ רב לגיוס תמיכת הנוצרים בלבנון, בתקווה שהם יהיו מנוף להחלשת

בעקבות קרב שהסתבך ליד מחנה הפליטים בורג' א-שמאלי. בחלק השני של הרצאתו הביא לחמן תיאור ממקור ראשון של מבצע השתלטות צה"ל על מערב ביירות בספטמבר 1982. במהלך המבצע נוצר מגע ונוהל מו"מ עם מפקד בכיר של מיליצית המוראביטון, מיליציה עירונית מוסלמית חמושה שנלחמה לצד ארגוני המחבלים בביירות. בעקבות המו"מ הניחו אנשי המיליציה את נשקם, הסגירו את הנשק הכבד שברשותם וסייעו לכוחות צה"ל להשתלט על מערב ביירות כולה, רובע אחר רובע, ללא קרב. בכך נמנעו אבדות כבדות בקרב כוחותינו והאוכלוסייה המקומית.

ספורו של יעקב בוקאי במכחולה של מבקרת

בשנים האחרונות הפך פרויקט "ימי חווייה מודיעינית" למפגש מרגש בין מבקרים לבין ספורם של חללי הקהילה והוא מייצר שכבות מעשירות נוספות למפעל ההנצחה. ספור מרגש אחד מיני רבים הוא ספור הציור ששלחה לאחרונה הציירת רחל פולס בעקבות השתתפותה באחד הסיורים שהתקיימו במל"מ. הגב' פולס התרגשה עד מאד מספורו של החלל סג"מ יעקב בוקאי ז"ל ולאחר הביקור שלחה למל"מ מכתב מרגש בצרוף ציור דיוקנו של בוקאי פרי מכחולה.

יעקב התגייס באחד בפברואר 1948 ליחידת המסתערבים של הפלמ"ח. הוא הוחדר לשטח ירדן כאיש מודיעין למטרת השגת מידע ובמאי 1949 נעצר ע"י שלטונות הלגיון הערבי, נשפט ונידון למוות. פסק דינו בוצע בשלושה באוגוסט 1949, מוות בתלייה. מקום קבורתו לא נודע עד היום. את מכתבה המרגש של הגב' פולס והדיוקן שציירה ושלחה למל"מ ניתן לראות בספריית המל"מ. יהי זכרו ברוך.

טקס הוקרה לחיילים מצטיינים במערך האוסינט

הוקרה למודיעין ייחודי מרשת הציבורים, המדיה החברתית והמקורות הגלויים בעידן החדש

מיטל שדות ז"ל

המסוגלים להתמודד עם שלל האתגרים שמציב העידן החדש, חיילים המוכיחים מדי יום שאיפה למצוינות, שיפור והתייעלות מתמדת ובכך מהווים דוגמה אישית ומודל לחיקוי בהתנהגותם ובעשייתם. גולת הכותרת של טקס זה היא הבעת הערכה לחיילות ולחיילים שבחרו בדרך של יוזמה ואקטיביות, מחויבות ומסירות - חיילים המוכיחים באופן עקבי ורציף את יכולתם

בהסתגלות לשינויים, את בחירתם ביוזמה ובעשייה חסרת פשרות לקידומו של המערך ולשימור הרלבנטיות והעוצמה שלו בתודעת היחידה, חיל המודיעין וצה"ל כולו. השנה הרצה בטקס רס"ן (מיל) אורן בליצבלאו, בנושא: "ממשבר להצלחה והחיים בצל העוורון".

הטקס השנתי של מערך האוסינט (המודיעין הגלוי) המוקיר את המצוינים באנשיו, במסגרת טקס מצטייני מערך האוסינט 'בשבילי שדות' ובשיתוף קרן ההנצחה במל"מ ע"ש מיטל שדות ז"ל, התקיים השנה ביום רביעי 13 באפריל 2016, לראשונה באולם שלוש הקשתות במפקדת יחידה 8200.

בטקס השתתפו כ-200 חיילים, קצינים, אנשי קבע, אע"צים, בני משפחות הזוכים ובני משפחת שדות. השנה התקיים הטקס בראשות מפקד המרכז, אל"מ א' ובנוכחות מפקד הענף, סא"ל ר' ומפקדי המערך. בטקס הוענקו 6 תעודות הצטיינות אישית, תעודת הצטיינות בתחום ההדרכה, 3 תעודות על פרויקטים מצטיינים, תעודה למחלקה מצטיינת, 4 תעודות הוקרה על מפעל חיים לאזרחים עובדי צה"ל פורשים ושתי תעודות הערכה לחיילים על פועלם הייחודי. כמו כן, הוענקו דרגות לשני חיילי מילואים ותיקים של הענף.

מערך האוסינט ביחידה 8200, אשר נותן מענה למודיעין ייחודי מרשת הציבורים, המדיה החברתית והמקורות הגלויים, נדרש למלא את משימותיו בעידן של התפוצצות מידע הזורם בשלל פלטפורמות באינטרנט, שכל אחת מהן טומנת בחובה אתגרים מורכבים בתחום מיצוי המידע וניתוחו. לא בכדי, זקוק מערך האוסינט לחיילים מוכשרים

טקס מצטייני אוסינט בשבילי שדות

עמותת בוגרי 8200 יוזמת ועושה...

התכנית החברתית של העמותה התקיימו לאחרונה מספר ארועים - זיהוי הזדמנות שמובילה מחזון להצלחה; בחירת המשקיע הנכון; כשחלום חברתי פוגש פיתוח טכנולוגי חדשני; זה משחק של גברים וגם נשים יכולות לשחק אותו. האירועים זכו להתעניינות רבה ולהשתתפות ערה.

■ **פורום הצעירים** - עמותת בוגרי 8200 מקימה מחדש את פורום הצעירים (יוצאי היחידה עד גיל 35). במסגרת זו התקיים מפגש בתחילת ספטמבר 2016 של העשרה והשראה בהשתתפותו של שמואל (מולי) עדן, שכהן כסגן נשיא אינטל העולמית ונשיא אינטל ישראל ויובל מטלון, מנכ"ל eBay.

■ **תכנית הנוער TECHLIFT להקמת תנועת הנוער הטכנולוגית של המאה ה-21** - לאחרונה הסתיים הפיילוט של התכנית בהובלת העמותה. מטרתה לעודד את הנוער בגילאי 13-18 ללמוד על יזמות, לרכוש כישורים וכלים טכנולוגיים ולקבל חשיפה ישירה לתעשייה וזאת בנוסף לפן הערכי שמלווה כל תנועת נוער באשר היא.

שונה פכט

■ **כנס המורשת השנתי** יתקיים ביחידה ב-22 בספטמבר 2016 החל מהשעה 19:00 ונושאו המרכזי - "ענף מקצועות לדורותיו". בכנס יענקו מלגות לבוגרי היחידה ללימודים אקדמאיים ואת "יקיר העמותה", יתקיים מפגש חברתי ועוד. בוגרי היחידה מוזמנים.

■ **'מפקדים מספרים'** - ערב מורשת, חמישי ואחרון בסדרה, יתקיים ב-10 בנובמבר 2016 באתר ההנצחה הממלכתי לחללי קהילת המודיעין בגלילות. בכך תגיע סדרה מרתקת זו לסיומה. את הסדרה ינעלו מפקדי העבר - תא"ל (דימ) אריה בן-טוב ותא"ל (מיל) פנחס בוכריס. בערב יציגו מפקדי העבר של היחידה את "אתגרי הפיקוד במשמרתם" לצד פתרונות ודילמות שליוו אותם. התכנית כוללת:

- 18:00 התכנסות, מפגש חברתי וכיבוד קל
  - 19:00 ברכת יו"ר עמותת הבוגרים אל"מ (מיל) ניר למפרט
  - 19:15 שיח מפקדים בהנחייתו של אל"מ (מיל) נעם שפירא
  - 20:30 סיכום מפקד היחידה תא"ל א'.
- ההרשמה באמצעות טלפון - שדורית: 03-5114123.
- **יזמות חברתית** - המחזור השלישי של התכנית בפתח. במסגרת

מוזי ורטהיים, ידיד המל"מ, הלך לעולמו בגיל 86

איש העסקים משה (מוזי) ורטהיים, ידיד המל"מ, נפטר ביום 31 באוגוסט 2016 בגיל 86. ורטהיים נולד בשנת 1930 בירושלים. בגיל 17 התגייס לפלמ"ח ולאחר שסיים את שירותו הצבאי למד במחזור הראשון של הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית. במקביל התקבל לעבודה בשב"כ, הושאל לתפקיד במוסד בחו"ל עד שפרש והצטרף לעולם העסקים. ורטהיים תמך בפעילות המל"מ ותרם במיוחד לתחום המחקר והמורשת. יהי זכרו ברוך!

תערוכת "מבצע יהלום" תפתח במרכז למורשת המודיעין

אבנר אברהם, לשעבר איש המוסד, אוצר ומפיק תערוכות בארץ ובעולם avner@aaavner.com

חברי המל"מ שברשותם חומר, מידע, תמונות או קשרים לאנשים שהיו מעורבים במבצע - מוזמנים לפנות לאבנר במייל המופיע לעיל. בתמונה המצורפת - דגם של מטוס המיג 21, שנבנה על ידי איש חיל האוויר לשעבר אשר רוט, מומחה בבניית דגמי מטוסים. המטוס צבוע בצבעי אדום-לבן בדומה למטוס המקורי המוצב במוזיאון חיל האוויר בחצרים. הוא נצבע בשעתו על מנת להבטיח שטייסי חיל האוויר יוכלו לזהותו בקלות.

דגם מיג 21 בתערוכת "מבצע יהלום"

ב-16 באוגוסט 2016 צוינו 50 שנה לנחיתתו הדרמטית של מטוס המיג-21 העיראקי בישראל. בכך הסתיים שלב משמעותי במבצע "המוסד" שניס את הטייס העיראקי מוניר רדפא, והחל שלב חשוב בחיל האוויר הישראלי בבחינת המטוס, לימוד והכרת חולשותיו וחוזקותיו. שנה לאחר הנחיתה הביאו המידע והידע יתרונות לחיל האוויר במלחמת ששת הימים. באחת מפגישותיו של מאיר עמית, ראש המוסד, עם מפקד חיל האוויר באותה עת - עזר ויצמן, ביקש האחרון להשיג מטוס מיג 21 - מטוס ירוט סובייטי חדיש שלא היה מוכר למדינות המערב. קצה החוט למבצע הגיע מיעקב נמרודי, שכיהן בעברו כנציג המוסד בטהרן ובהמשך כנספח צה"ל. יעקב הפעיל סייען יהודי עיראקי בשם יוסוף שמש, שהצביע על מוניר רדפא כטייס נוצרי ממורמר, המוכן להגר למדינה מערבית תמורת סיוע כספי והברחה של בני משפחתו מעיראק. בימים אלו שוקד אבנר אברהם על איסוף חומרים לתערוכה בנושא המבצע, שתפתח במרכז למורשת המודיעין בגלילות. בעיניו, אין מקום ראוי יותר מהמל"מ (שהוקם ע"י מאיר עמית) להקים בו את התערוכה. בימים אלו מבצע מחקר מקדים ואיסוף חומרים מול גורמים שונים - החל במשפחת נמרודי, עבור דרך גורמי חיל-האוויר כמו אל"מ (מיל) יהודה פורת, תא"ל (מיל) רן פקר, ארכיונים לאומיים, ארכיון המל"מ ועוד.

ברצוננו להכיר לחברינו את עמוד הפייסבוק של ספריית המל"מ

ספריית המל"מ עוסקת בתחומי המודיעין, הטרור והלוט"ר ובה ספרים, כתבי עת, מחקרים של מכוני המחקר שבמל"מ, ועבודות אקדמיות. הספרייה מפעילה עמוד פייסבוק בו מפורסמים: עדכונים על ספרים חדשים המגיעים לספרייה, טורי "מנהרת הזמן" העוסקים באירועים הנוגעים למודיעין, מימשל, ביטחון, מזה"ת, טרור ולוט"ר אשר התרחשו "היום לפני..."; עדכונים לגבי תערוכות חודשיות המציגות ספרים, עבודות, ומחקרים של מרכז המידע למודיעין וטרור וכן המכון לחקר מודיעין ומדיניות בנושאים שונים. וכן תערוכות רבעוניות העוסקות בנושאי מודיעין מורשתיים. נשמח אם תיכנסו לקבלת העדכונים בספריית מודיעין וטרור בפייסבוק וכן תתנו לLike.

ספריית המל"מ

מיזם "מודיעין חוזר הביתה"

שלום לחברי המל"מ,

במשך השנים נאגרו כנראה אצלכם חומרים מקצועיים שונים בלתי מסווגים בהם אין לכם צורך כעת או חומרים אשר פג סיווגם בחלוף השנים וכיום ניתן לבדקם מחדש ו"להלביץ" אותם (נעשה זאת אנו בסיוע צה"ל). בנוסף, ניתן לשער כי בחזקתכם תמונות הרלוונטיות למודיעין צבאי, מבצעי והיסטוריית המוסד, שב"כ, אמ"ן וסיירת מטכ"ל.

ספריית המל"מ מעוניינת לקבל לידיה חומרים אלה כדי להוסיפם למאגר הגדל של ארכיב המודיעין הגלוי שיקום בקרוב. נשמח לקבל את החומרים המקוריים או צילומים שלהם.

אם אתם מכירים אנשים אחרים שעשויים להיות בידם חומרים שכאלה אתם מתבקשים להודיע גם להם על המיזם. ניתן להביא את החומרים פיזית (גם באופן אנונימי) לספריית המל"מ או על-ידי שליחה בדואר אלינו לכתובת:

המל"מ - המרכז למורשת המודיעין, שד' אהרון יריב - גלילות. ת.ד. 3555 רמה"ש 4713402, עבור הספרייה. אנו פתוחים בימים א'-ה' בין השעות 09:00-16:00. טלפון: 03-5482254.

נשמח לשיתוף פעולה ולהיעזר בסיועכם!

CONTACT US
שלחו משב ותגובות למערכת

צ'אפחות

פרופ' **אלכסנדר בליי**, התמנה לתפקיד המדען הראשי במשרד המדע, הטכנולוגיה והחלל. בליי איש קהילת המודיעין, חבר הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטת אריאל. בעבר שימש יועץ לענייני ערבים בלשכת ראש הממשלה שמיר.

אלכסנדר בליי

בגיליון הבא של מבט מל"מ:

- על ההכנות לסיבוב השני לאחר מלחמת העצמאות.
- צנזורה מסכנת חיים.
- ראיון מיוחד עם רפי איתן המספר על פרשת פולארד, על החיפוש אחר ד"ר מנגלה ועל בנימין גבלי.

תודתנו

לשמעון אביבי, לאברהם אבנר, לנאוה אגמון, ליובל חלמיש, לרון כתרי, לאפרים לפיד, לפסח מלובני, לאפי מלצר, לאמנון סופרין, לרקפת פאר, ליוסי קופרווסר, לסטלה שדות, למיטל שטדלר, לשוניה פכט על הסיוע בהכנת החומר ולכל האחרים שתרמו.

רואי מל"מ

"רואים מל"מ", איגרת המידע של ה-מל"מ, מופצת באינטרנט. **שמרו על קשר** - הצטרפו אלינו ומסרו את כתובת הדואר האלקטרוני שלכם! נשמח לקבל מכם משוב: התייחסויות, תגובות ובקשות. תודה, **יוכי ארליך**, עורכת "רואים מל"מ" וחברת הנהלת המרכז mlm@intelligence.org.il
אתר ההנצחה המרכז למורשת מודיעין, ת"ד 3555 רמת השרון 47143, טל' 03-5497019, פקס 03-5497731

אירועים במל"מ* שריינו ביומנכם

■ בימת מודיעין מפגש מס' 11, ביום שישי, 9 בספטמבר 2016 יוזמת השלום הערבית: סיכונים וסיכויים לישראל

09:00-08:00 התכנסות

09:10-09:00 פתיחה עמיר רפפורט, ישראל דיפנס

ותא"ל (מיל) דודו צור מנכ"ל המל"מ.

09:40-09:10 הצגת פרשיה מודיעינית

11:30-09:40 פאנל בהשתתפות ד"ר מתי שטיינברג,

תא"ל (מיל) יוסי קופרווסר, מר קובי הוברמן.

מנחה: אמנון סופרין.

יום העיון פתוח לבני/בנות זוג. עלות לחברי מל"מ 40 ש. השתתפות מותנית בהרשמה מראש בטלפון: 03-5491306 שלוחה 115 רקפת.

■ מפגש מועדון 'חבצלת' ביום ראשון 9 באוקטובר 2016 "על איום המנהרות"

מרצה אל"מ (מיל) יוסי לנגוצקי, יועץ הרמטכ"ל (לשעבר) למלחמה באיום המנהרות.

התכנסות בשעה 18:30. הרצאה בשעה: 19:00

השתתפות לחברי המל"מ בלבד.

הרשמה במשרדי המל"מ בטלפון 03-5491306 / 03-5497019 שלוחה 0

איום המנהרות: מחבלים מגיחים מבטן האדמה (צילום דו"צ)

לפרטים נוספים על האירועים יש להתעדכן באתר האינטרנט של המל"מ: www.intelligence.org.il

בקרו באתר האינטרנט שלנו:
www.intelligence.org.il

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ) | אתר ההנצחה | ת"ד 3555 רמת השרון 47143 | טל': 03-5497019, פקס': 03-5497731 | דוא"ל: mlm@intelligence.org.il

CONTACT US
שלחו משוב ותגובות למערכת

